

16.03.2015

Ryj/1

§ 274

Lausunto ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tapauskohtaisesta soveltamisesta Cinia Group Oy:n Sea Lion -merikaapelijärjestelmän ympäristövaikutusten arviointimenettely

HEL 2015-001988 T 11 01 05

UUDELY/800/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon Cinia Group Oy:n "Sea Lion - merikaapelijärjestelmän" Suomen maa- ja vesialueelle sekä talousvyöhykkeelle rakennettavaan osuuteen.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristökeskus on 2.3.2015 antanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle lausuntonsa YVA-menettelyn soveltamisesta merikaapeliyhteyden rakentamishankkeeseen Suomesta Saksaan.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristökeskuksen lausuntoon ja toteaa, että tähän merikaapelihankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994) 4 §:n mukaisesti. YVA-menettely on tarpeen, koska hanke ulottuu laajalle alueelle ja koskee monia eri toimijoita merialueella. Hankkeella on monitahoisia vaikutuksia merialueen käyttöön ja käyttöihin, jolloin on tarpeen kuulla laajasti kaikkia tahoja, joihin hanke saattaa vaikuttaa. Hankkeella saattaa olla myös pysyviä vaikutuksia merialueen käyttöön. Hankkeen vaikutuksia ei ole riittävästi selvitetty muissa lupamenettelyissä eikä kaikkia, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa ole kuultu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 16.2.2015
- 2 Hakemus YVA-menettelyn soveltamistarpeesta hankkeessa
- 3 Nykytilan kuvaus ja alustavat arvioinnit
- 4 Hankkeen tekninen kuvaus
- 5 Kartta1 suojelualueet
- 6 Kartta2 infrastruktuuri

16.03.2015

Ryj/1

7

Kartta3 laivaliikenne ja armeijan alueet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa YVA-menettelyn soveltamisesta Cinia Group Oy:n "Sea Lion"- merikaapelihankkeeseen. Cinia Group Oy suunnittelee Itämeren halki kulkevaa runkokaapeliyhteyttä. Hanke tunnetaan nimelle "Sea Lion merikaapelijärjestelmä". Eurooppalaisten tietoliikenneyhteyksien parantamiseksi ja digitaalisen talouden edistämiseksi tarkoituksena on rakentaa merikaapeliyhteys Suomesta manner-Eurooppaan.

YVA-menettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä ympäristöhaittoja. YVA-asetuksen 6 §:ssä luetellaan hankkeet, joihin YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 4 §:n mukaisesti. YVA-asetuksen 7 §:n mukaan YVA-menettelyä voidaan soveltaa hankkeisiin yksittäistapauksessa. Näissä yksittäistapauksissa otetaan huomioon erityisesti hankkeen ominaisuudet, sijainti ja mahdollisten vaikutusten luonne.

YVA-tarpeen arviointi

Cinia Group Oy:n "Sea Lion - merikaapelihanketta Suomesta Saksaan voidaan pitää sellaisena merkittävänä hankkeena, johon sovelletaan valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 7 §:n mukaista YVA-tarpeen arviointia. Hanketta voidaan kokonaisuutena pitää isona hankkeena, koska kaapelin linjausta Suomen talousvyöhykkeellä on noin 304 km ja Suomen aluevesillä n. 29 km. Helsingin edustalla kaapelilinjauksen pituus on noin 12 km. Koska kaapelilinjaus kulkee Suomenlahdella itä-

länsisuunnassa, sillä on vaikutusta moniin merialuetoimintoihin vesistövaikutusten lisäksi.

Kaapelilinjaus risteää useiden tele- ja sähkökaapelilinjausten sekä Nord Stream kaasuputken kanssa. Hankkeesta tehdyn alustavan vaikutusarvion mukaan, sillä ei arvioida olevan haittavaikutuksia kaapeleihin ja muihin johtoihin, mutta etenkin rannikon läheisiä pienempiä kaapeliyhteyksiä ei ole vaikutusarvioissa tarkemmin kuvattu. Raportista ei myöskään käy ilmi, onko kaapelien ja johtojen omistajat selvitetty. Inkoosta Viroon on suunniteltu Baltic-donnector-putkilinjaa, joka selvityksessä mainitaan, mutta sitä ei ole tarkemmin kuvattu

Kaapelilinjaus risteää usean laivaväylän kanssa. Laivaliikenteeseen hankkeella on työnaikaisia vaikutuksia, koska laivaliikenne estyy kaapelinlaskun aikana työkohteen lähellä. Vaikutus laivaliikenteeseen on kuitenkin lyhytkestoista. Meneillään olevia muita väyliä koskevia hankkeita on Vuosaaren väylän syventämishanke, jonka ruoppaus- ja louhintatyöt eivät kohdistu ehdotetulle kaapelilinjaukselle eivätkä hankkeet ole keskenään ristiriidassa. Kaapelihankkeella saattaa olla tulevaisuudessa vaikutusta muihin väyliin, jos niitä koskien on syventämissuunnitelmia. Muun muassa Santahaminan edustalla kulkee 9.0 metrinä väylä, jota kaapelilinjaus risteää.

Kaapelin laskun vesistövaikutuksia on vaikutusarviossa selvitetty laajasti. Vaikutukset veden laatuun, vesielistöön ja haitallisten aineiden leviämiseen on todettu vähäisiksi ja töiden aikaisiksi ja tilanne palautuu asennustöiden jälkeen ennalleen. Hankkeen vaikutusta merenhoitosuunnitelmaan ja vesien hoidon suunnitelmaan on tarkasteltu. Vaikutusarvion mukaan hanke ei vaaranna näiden suunnitelmien tavoitteita.

Vaikutusta kalastoon ja kalastukseen pidetään vähäisenä, mutta selvityksessä ei ole kuvattu kalojen kutualueita eikä arvioitu hankkeen vaikutuksia ammattimaiseen kalastukseen.

Maa-ainestenottoon kaapelilinjaus vaikuttaa siten, että Soratontun hiekanottoalue jää osin kaapelilinjauksen alle, jolloin hiekanotto kohteesta estyy. Muita lähialueen hiekkaesiintymiä ja vaikutuksia niiden käyttöön ei ole tarkemmin tarkasteltu.

Natura-alueita tai muita luonnonsuojelualueita ei sijaitse kaapelilinjausalueella. Hangon edustan merialueen Natura-aluetta on kuitenkin ehdotettu laajennettavaksi, jolloin kaapelilinjaus kulkisi laajennusalueella. Hankkeen vaikutuksia mahdolliseen Natura-alueen laajennukseen ei ole tarkemmin arvioitu.

Kaapelin asentamisen arvioidaan haittaavaan tilapäisesti sotilasalueiden käyttöä. Kaapelilinjaus Santahaminan edustalla sijaitsee puolustusvoimien ampuma-alueella ja suojavaoalueella. Vaikutukset puolustusvoimien toiminnoille arvioidaan tilapäisiksi ja vähäisiksi mutta esim. ampumarjoitusten aiheuttamaa riskiä kaapelille ei ole arvioitu.

Kaapelilinjauksen 4 km:n levyisellä kaapelireittikäytävällä sijaitsee 16 tiedossa olevaa laivan hylkyä. Kyseisiä hylkyjä ei pidetä kulttuurihistoriallisesti merkittävänä eikä niille arvioida aiheutuvan haittaa. Mahdollisia haittoja ei ole kuitenkaan tarkemmin arvioitu eikä tarvetta hylkyjen kiertämiseen.

Kaapelilinjauksella ja sen lähellä sijaitsee useiden veden laadun ja vesiympäristön havainnointipisteitä (SYKE). Hankkeella ei katsota olevan vaikutusta näihin vedenlaadun pitkäaikaisseuranta-asemiin. Vaikutusarviossa ei kuitenkaan selvitetä tarkemmin, minkälaisia vaikutuksia hankkeella voisi olla näihin havaintopaikkoihin.

Alustavassa vaikutusarviossa on monipuolisesti tarkasteltu hankkeen vaikutuksia ympäristöön, mutta vaikutusarvio on osin puutteellinen. Vaikutusalueella toimii lukuisia määriä erilaisia toimijoita esim. laivayhtiöt, väylien ylläpitäjät, kaapelien ja johtojen omistajat, maa-ainesten ottajat, ammattikalastajat, luonnonsuojelualueista ja kaavoituksesta vastaavat tahot, puolustusvoimat, vesialueen omistajat, museovirasto ym. Hanke vaikuttaa moniin tahoihin, joita suunnitelmasta tulisi kuulla. Alustavasta vaikutusarviosta ei käy riittävästi selville, minkälaisia lyhytaikaisia tai pysyviä vaikutuksia hankkeella on yllämainituille tahoille. Sen sijaan hankkeen vesistövaikutukset on kuvattu hyvin ja todettu vähäisiksi.

Koska hankkeella voi olla myös pysyviä vaikutuksia mm. maa-ainesten ottoon ja mahdollisesti kalastukseen, väyliin, suojelualueiden laajentamiseen ja puolustusvoimien tarpeisiin, olisi tarpeen tarkastella useampia linjausvaihtoehtoja.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että ympäristökeskus on antanut lausuntonsa kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Liikuntaviraston on lausunnossaan todennut, että sillä ei ole aihetta vaatia ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista tässä hankkeessa, koska merikaapelilinjaus ei tuo haittoja saarikohteiden käytölle.

16.03.2015

Ryj/1

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa ympäristöviraston lausunnossaan esittämät seikat on syytä ottaa huomioon päätöksenteossa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 16.2.2015
- 2 Hakemus YVA-menettelyn soveltamistarpeesta hankkeessa
- 3 Nykytilan kuvaus ja alustavat arvioinnit
- 4 Hankkeen tekninen kuvaus
- 5 Kartta1 suojelualueet
- 6 Kartta2 infrastruktuuri
- 7 Kartta3 laivaliikenne ja armeijan alueet

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristökeskus Ympäristöjohtaja 2.3.2015

HEL 2015-001988 T 11 01 05

Uudenmaan ELY-keskus. Lausuntopyyntö 16.2.2015.UUDELY/800/2015.

Lausunto

YVA-tarpeen arviointi

Cinia Group Oy:n "Sea Lion" - merikaapelihanketta Suomesta Saksaan voidaan pitää sellaisena merkittävänä hankkeena, johon sovelletaan valtioneuvoston asetuksen (713/2006) 7 §:n mukaista YVA-tarpeen arviointia.

Hanketta voidaan kokonaisuutena pitää isona hankkeena, koska kaapelin linjausta Suomen talousvyöhykkeellä on noin 304 km ja Suomen aluevesillä noin 29 km. Helsingin edustalla kaapelilinjauksen

pituus on noin 12 km. Sea Lion - merikaapelihanke on myös kokonaan uusi kaapelihanke. Koska kaapelilinjaus kulkee Suomenlahdella itä-länsisuunnassa, sillä on vaikutuksia moniin merialueitoimintoihin vesistövaikutusten lisäksi.

Kaapelilinjaus risteää useiden tele- ja sähkökaapelilinjausten sekä Nord Stream kaasuputken kanssa. Hankkeesta tehdyn alustavan vaikutusarvion mukaan sillä ei arvioida olevan haittavaikutuksia kaapeleihin ja muihin johtoihin, mutta etenkin rannikon läheisiä pienempiä kaapeliyhteyksiä ei ole vaikutusarviossa tarkemmin kuvattu. Raportista ei myöskään käy ilmi, onko kaapelien ja johtojen omistajat selvitetty. Inkoosta Viroon on suunniteltu Baltic-connector- putkilinjaa, joka selvityksessä mainitaan, mutta sitä ei ole tarkemmin kuvattu.

Kaapelilinjaus risteää usean laivaväylän kanssa. Laivaliikenteeseen hankkeella on työnaikaisia vaikutuksia, koska laivaliikenne estyy kaapelinlaskun aikana työkohteen lähellä. Vaikutus laivaliikenteeseen on kuitenkin lyhytkestoista. Meneillään olevia muita väyliä koskevia hankkeita on Vuosaaren väylän syventämishanke, jonka ruoppaus- ja louhintatyöt eivät kohdistu ehdotetulle kaapelilinjaukselle eivätkä hankkeet ole keskenään ristiriidassa. Kaapelihankeella saattaa olla tulevaisuudessa vaikutusta muihin väyliin, jos niitä koskien on syventämissuunnitelmia. Muun muassa Santahaminan edustalla kulkee 9.0 metrin väylä, jota kaapelilinjaus risteää.

Kaapelien laskun vesistövaikutuksia on vaikutusarviossa selvitetty laajasti. Vaikutukset veden laatuun, vesieliöstöön ja haitallisten aineiden leviämiseen on todettu vähäisiksi ja töidenaikaisiksi ja tilanne palautuu asennustöiden jälkeen ennalleen. Hankkeen vaikutusta merenhoitosuunnitelmaan ja vesienhoidonsuunnitelmaan on myös tarkasteltu eikä vaikutusarvion mukaan hanke vaaranna näiden suunnitelmien tavoitteita.

Vaikutusta kalastoon ja kalastukseen pidetään vähäisenä, mutta selvityksessä ei ole kuvattu kalojen kutualueita eikä arvioitu hankkeen vaikutuksia ammattimaiseen kalastukseen.

Maa-ainestenottoon kaapelilinjaus vaikuttaa siten, että Soratontun hiekanottoalue jää osin kaapelilinjauksen alle, joten hiekanotto kohteesta estyy. Muita lähialueen hiekkaesiintymiä ja vaikutuksia niiden käyttöön ei ole tarkemmin tarkasteltu.

Natura-alueita tai muita luonnonsuojelualueita ei sijaitse kaapelilinjausalueella. Hangon edustan merialueen Natura-aluetta on kuitenkin ehdotettu laajennettavaksi, jolloin kaapelilinjaus kulkisi laajennusalueella. Hankkeen vaikutuksia mahdolliseen Natura-alueen laajennukseen ei ole tarkemmin arvioitu.

Kaapelin asentamisen arvioidaan haittaavan tilapäisesti sotilasalueiden käyttöä. Kaapelilinjaus Santahaminan edustalla sijaitsee puolustusvoiminen ampuma-alueella ja suojavyöhykkeellä. Vaikutukset puolustusvoimien toiminnoille arvioidaan tilapäisiksi ja vähäisiksi, mutta esim. ampumarjoitusten aiheuttamaa riskiä kaapelille ei ole arvioitu.

Kaapelilinjauksen 4 km:n levyisellä kaapelireittikäytävällä sijaitsee 16 tiedossa olevaa laivan hylkyä. Kyseisiä hylkyjä ei pidetä kulttuurihistoriallisesti merkittävänä eikä niille arvioida aiheutuvan haittaa. Mahdollisia haittoja ei ole kuitenkaan tarkemmin arvioitu eikä tarvetta hylkyjen kiertämiseen.

Kaapelilinjauksella ja sen lähellä sijaitsee useita veden laadun ja vesiympäristön havaintopisteitä (SYKE). Hankkeella ei katsota olevan vaikutusta näihin vedenlaadun pitkäaikaisseuranta-asemiin. Vaikutusarviossa ei kuitenkaan selvitetä tarkemmin, minkälaisia vaikutuksia hankkeella voisi olla näihin havaintopaikkoihin.

Ympäristökeskuksen arvio

Ympäristökeskus toteaa, että alustavassa vaikutusarviossa on monipuolisesti tarkasteltu hankkeen vaikutuksia ympäristöön, mutta vaikutusarvio on osin puutteellinen. Vaikutusalueella toimii lukuisa määrä erilaisia toimijoita esim. laivayhtiöt, väylien ylläpitäjät, kaapelien ja johtojen omistajat, maa-ainesten ottajat, ammattikalastajat, luonnonsuojelualueista ja kaavoituksesta vastaavat tahot, puolustusvoimat, vesialueen omistajat, museovirasto jne. Näin ollen hanke koskettaa monia eri tahoja, joita suunnitelmasta tulisi kuulla. Alustavasta vaikutusarviosta ei riittävästi käy selville, minkälaisia lyhytaikaisia tai pysyviä vaikutuksia hankkeella on yllämainituille tahoille. Sen sijaan hankkeen vesistövaikutukset on kuvattu hyvin ja todettu vähäisiksi.

Koska hankkeella voi olla myös pysyviä vaikutuksia mm. maa-ainestenottoon ja mahdollisesti kalastukseen, väyliin, suojelualueiden laajentamiseen ja puolustusvoimien tarpeisiin, olisi tarpeen tarkastella useampia linjausvaihtoehtoja.

Ympäristökeskus katsoo, että Cinia Group Oy:n "Sea Lion" -merikaapelihankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (468/1994) 4 §:n mukaisesti. YVA-menettely on tarpeellinen, koska hanke ulottuu laajalle alueelle ja koskee monia eri toimijoita merialueella. Hankkeella on monitahoisia vaikutuksia merialueen käyttöön ja käyttöihin, jolloin on tarpeen kuulla laajasti kaikkia tahoja, joihin hanke saattaa vaikuttaa. Hankkeella saattaa olla myös pysyviä vaikutuksia merialueen käyttöön esim. hiekanottoon ja kalastukseen. Hankkeen vaikutuksia ei ole

16.03.2015

Ryj/1

---

riittävästi selvitetty muissa lupamenettelyissä eikä kaikkia, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa, ole kuultu.

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liikuntavirasto 18.2.2015

HEL 2015-001988 T 11 01 05

Liikuntavirastolla ei ole mitään aihetta vaatia ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista tässä hankkeessa, koska merikaapelin linjaus ei tuo haittoja saarikohteiden käytölle.